

15 जमिनीवरील जीवन

6 शुद्ध पाणी व स्वच्छता

7 परवडणारी उर्जा

14 पाण्याखालील जीवन

स्वच्छ आणि हरित गाव

12 जबाबदार उपभोग आणि निर्मिती

13 पर्यावरण कृती

दूरदृष्टी

आपल्या बालकांच्या भविष्यासाठी निसर्गदत्त हिरवेगार, अपारंपारीक उर्जायुक्त, स्वच्छ, पर्यावरण संरक्षक व हवामान पुरक अशा गावाची निर्मिती करणे

स्वच्छ आणि हरित गाव

स्थानिक उद्दिष्ट्ये व लक्ष्य

- अपारंपारीक उर्जास्रोतांचा 100 % वापर
- 100 % हागणदारीमुक्त गाव.
- वृक्षारोपण व रोपवाटीकेद्वारे हिरवळीची निर्मीती .

स्वच्छ आणि हरित गाव

स्थानिक उद्दीष्ट्ये व लक्ष्य

- जळावू लाकडांच्या वापरात कपात.
- वीज , घरगुती उपकरणं, स्वयंपाक व सिंचनासाठी सर्वांना खात्रीशीर वीज उपलब्धता
- जैवविविधता व परिसंस्थेचे संवर्धन व देखभाल सुनिश्चीत करणे

स्वच्छ आणि हरित गाव

ग्रामपंचायतीची भूमिका

- सौर उर्जेच्या वापरास प्रोत्साहन
- विजेचे कार्यक्षम वितरण

- घनकचरा व सांडपाणी व्यवस्थापनाची प्रभावी व्यवस्था

स्वच्छ आणि हरित गाव

ग्रामपंचायतीची भूमिका

- स्थानिक जलस्रोतांचा वापर

- जंगले, पाणवठे, वनराई-उपवने आदी नैसर्गिक संसाधनांचे समुदाय आधारीत व्यवस्थापन.

- उंच उताराचा भाग, नापिक जमीन व इतर सामान्य जमिनी, तसेच रस्त्याच्या दुतर्फी नैसर्गिक वनस्पतींची लागवड करणे

स्वच्छ आणि हरित गाव

ग्रामपंचायतीची भूमिका

- सेंद्रीय शेती व मासेमारीस प्रोत्साहन देणे.
- मत्सपालनासाठी समुदाय तलावांना प्रोत्साहित करणे .
- नैसर्गिक संवर्धनासाठी तयार केलेल्या ग्राम समिती , कार्य समितीस सक्षम करणे.
- एकेरी प्लास्टीक वापरस बंदी घालणे.

स्वच्छ आणि हरित गाव

ग्रामपंचायतींसाठी उपलब्ध संसाधने :

- राष्ट्रीय नदी संवर्धन कार्यक्रम
- प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजना.
- राष्ट्रीय जल मिशन.
- नदी जोड प्रकल्प.
- महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना
- दिन दयाळ उपाध्याय ग्राम ज्योती योजना
- स्वच्छ भारत मिशन

सत्यमेव जयते

स्वच्छ आणि हरित गाव

ग्रामपंचायतींसाठी उपलब्ध संसाधने :

- राष्ट्रीय वनीकरण कार्यक्रम.
- एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम.
- राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम.
- ग्रीड कनेक्टेड सोलर रूफटॉप कार्यक्रम.
- सौर उद्यान विकास.
- प्रधानमंत्री कसूम योजना
- राष्ट्रीय बायोगॅस व खत व्यवस्थापन कार्यक्रम
- हरित भारत अभियान
- 15 वा वित्त आयोग निधी
- राज्य वित्त आयोग निधी

सत्यमेव जयते

स्वच्छ आणि हरित गाव

गावाला मदत करू शकणारे घटक

- कृषि विभाग
- कृषि विज्ञान केंद्र
- महसूल विभाग
- विद्युत, अपारंपारीक उर्जास्त्रोत, ग्रामीण विकास, नागरी पुरवठा आदी शासकीय विभाग
- पर्यटन विभाग
- शैक्षणिक संस्था
- तांत्रिक व शैक्षणिक संस्था जसे की, आयटीआय, तंत्रनिकेतन व संशोधन संस्था
- प्रदुषण नियंत्रण मंडळ
- स्वयंसहाय्यता गट.
- आरोग्य व स्वच्छता कर्मचारी .
- पाणी पुरवठा योजनेचे संचालक.
- स्वच्छता दूत.
- पर्यावरणतज्ञ
- मनरेगा नोंदणी
- गवंडी, पारंपारीक शेतकरी, मजूर
- अशासकीय संस्था

स्वच्छ आणि हरित गाव

ग्रामपंचायत अंतर्गत रोपवाटीकांची वाढ

अल्प खर्च-
विना खर्च उपक्रम

स्वच्छ आणि हरित गाव

अल्प खर्च- विना खर्च उपक्रम

गट बैठक

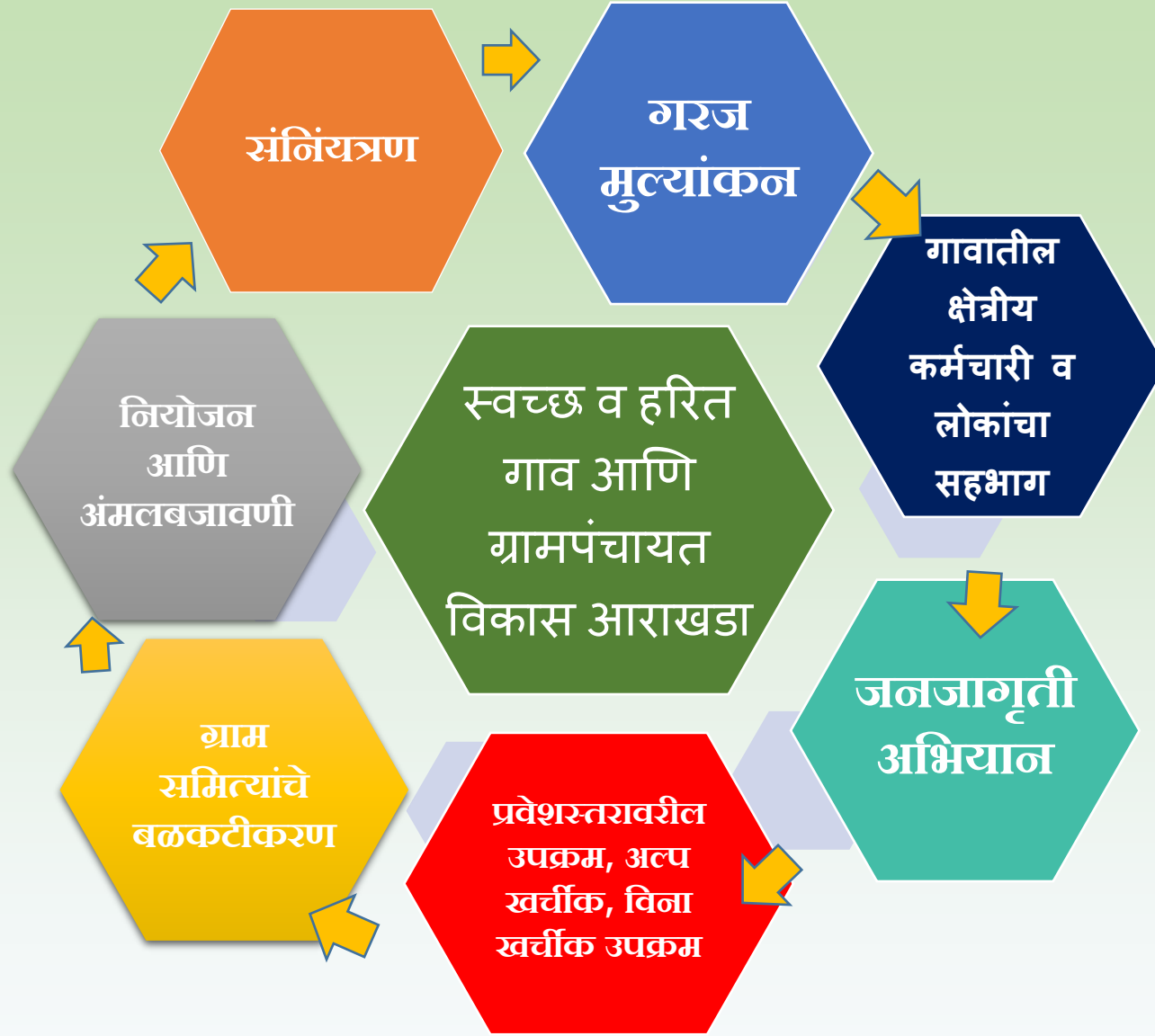

गाव पातळीवरील कचरा गोळा करणारी घंटागाडी

पाणलोट व्यवस्थापनासाठी श्रमदान

स्वच्छ आणि हरित गाव

स्वच्छ आणि हरित गाव

आम्हाला आमच्या पुवर्जाकडून पृथ्वी वारशात मिळालेली नाही तर आम्ही आमच्या मुलांकडून ती उसनवार घेतलेली आहे....

गाव पातळीवरील कचरा गोळा करणारी घंटागाडी